

عملکرد حیاط مرکزی در اقلیم معماری گرم و خشک

،*آرزو وحدتی¹،
،*مرجان بهاری نژاد²،

- 1 - دانشجوی کارشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار امام خمینی (ره)، شهرری، گروه معماری
2 - مربی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد یادگار امام خمینی (ره)، شهرری، گروه معماری

موبایل 09363050537
پست الکترونیکی: elivahdati68@gmail.com

موبایل 09388467705
پست الکترونیکی: marjanbaharinezhad@ymail.com

چکیده

نیاز انسان به طبیعت و ارتباط بین آنها در جهت رسیدن به معماری مطلوب از گذشته تاکنون یکی از ویژگی های بارز معماری سنتی ایران بوده است. از این جهت همواره دو مولفه، اقلیم و محیط را در طراحی ها لحاظ می کردند. که حیاط مرکزی در ساخت خانه ها و شکل گیری فضاهای سکونتی در اطراف آن به عنوان الگوی کهنی مورد توجه قرار می گرفت. ساخت حیاط مرکزی بیشتر در خانه های سنتی مناطق مرکزی ایران متداول بوده است. که به واسطه وجود چنین عنصری علاوه بر اینکه عاملی وحدت بخش و رابطی میان عناصر گوناگون فضای کالبدی خانه می باشد، عناصر طبیعی چون آب، گیاه، باد، نور و سایه را با زندگی اهالی خانه مرتبط می کرده است. هدف از ساخت حیاط مرکزی صرفاً یک عنصر تزئینی نبوده، بلکه معمار ایرانی با هنر خود و با رویکردی پایدار، سبب شکل گیری حیاط هایی متناسب با هر اقلیم در مناطق مختلف شده است. حیاط مرکزی با تناسبات خود و پاسخگویی به مشکلات هر اقلیم نقش بزرگی را در ایجاد آسایش برای ساکنین ایفا می کند. متأسفانه با ورود تکنولوژی و شیوه های جدید ساخت و ساز، برخی از عناصر معماری سنتی همچون حیاط مرکزی حذف شده است.

کلمات کلیدی: اقلیم گرم و خشک، حیاط مرکزی، معماری اقلیمی.